
Szabó T. Anna

GÖDÖR

Bogáncs terem a gyomfelverte kertben,
a ház helyén egy gödör éjszaka.
Meg-megzörren a csepergő esőben
a csonkolt körtefa.

Átjár a szél a láthatatlan házon.
Fedetlen múltját záporok verik.
Salakos víz a régi pince alján,
feketén gyűrűzik.

Felfordult, fehérhasú körte
lebeg a békanyálsötét vizen.
Áll az idő: az elhullajtott magból
nem kel ki semmi sem.

„ÖRÖK JELENIDŐBEN”

Egy félreolvasott Ferencz Győző-sorra

*Most átmegyek a még szobán,
ablaknál állok. Alkony.
Sétál a sötét, tétován
megáll az utcasarkon.
Majd szétárad, kiterjed, és
az észrevétlen erjedés
jelét meglátja rajtam.*

*

És mire visszafordulok,
a szoba nem szoba.
Mindegy, állok vagy megfutok,
mert lépnem nincs hova –
egy helyben áll, ki menekül:
ugyanaz kívül és belül –
nem is volt más soha.

*

Ott vannak – őrzi a tudat –
a különféle tárgyak,
ahogy megadták magukat
az egységes homálynak.
Mert azoké az irgalom,
akik süketen és vakon
mennek a pusztulásnak.

*

Most átmegyek a nem-szobán –
kilincsen a kezem.
Majd becsukom magam után,
és nem emlékezem.
Ajtó alatt egy sávnnyi fény –
ha átjutok, a túlfelén
ismét lesz életem.

*

Mindent vagy semmit – tétre tesz,
tudom, halálra szán,
aki pont ezt az életet,
e szobát szabta rám –
itt napra nap a lét a tét:
szabadon átjár fény, sötét,
ajtaján, ablakán.

KÁTÉ

Lét, tett, idő, bűn. Egyszerű. Az élet: –
Állítás. Tétel. Definíció.
Por, hamu, pára. Melléknév, ige.
Köztük szorong a szenvedő alany.
Nem tudni: mi. Csak azt tudni: milyen.
S ha rákérdezünk, nagy bátran: miért –
még választ is kapunk. Ezt: *lenni vagy.*

NEM LENNI

Nem forgolódni félig éberem.
Nem elaludni, nem ébredni fel.
Nem vásárolni tejet a közérthben.
Nem érezni a hársfaillatot.
Nem fürkészni az eget, hogy eső lesz?
Nem szorongani a döntés előtt.
Nem morzsolgatni korhadó fakérget.
Nem nyitni, zárni, megint nyitni, zárni.
Nem tudni többet.
És nem tudni többet.

Gábor Miklós

AZ 1976-OS NAPLÓBÓL (II)

Május 15.

Hendrikje felvitt a hegyre Jimmyvel együtt. Jimmy szeretni való, jó kutya, büszkék lehetünk rá. Futók szelték át az ösvényeket, lányok is, a melegítő alatt dobálódzó mellett, vágyakat piszkálva. A növények megtisztították itt a levegőt, a szél és a levelek színe kiemelt jelenünkből, vissza a gyerekkorba, az elképzelt kalandok világába, végül is sehová, boldoggá vagy boldogtalanná tett, ki dönthetné el, hogy nevezzük hát ezt az állapotot? Hendrikje nélkül nem lennék itt, mégis kerülte őt a tekintetem. Viszont egy-egy pillanatban muszáj volt megérintenem vagy szólnom hozzá.

Jimmy nemcsak egyik főszereplője jelenünknek, de új érintkezések felülete is. Ott az erdőben például az a melegítőbe öltözött anya az egészen kicsi kisláival. A gyerek meg éppen hogy csak totyogott, éppen hogy első szavait próbálta artikulálni, nem tudom, hány hónaposak vagy évesek ilyenkor a gyerekek. Egyévesek? Másfél? A mama férje a futók egyike volt, a csoporttal tartott, a futók úgy vettek tudomást Jimmy egyéb helyeken feltűnő jelenlétéről, mint természetes jelenlétről fák, füvek közt, ha kerülgetni kellett futás közben, barátságos hangok kíséretében tették. A mama meg éppen odahozta totyogó gyermekét: – Nem bánt a kutyus... – A gyerek meg megismételte a maga még félig-meddig állati nyelven: – Ne ánt a kuus... – de azért óvatos maradt, jött is, simogatott is, persze csak távolról, kinyújtott karral, időnként a földre huppant, félt is, jött is, amit még sokszor megismétel majd életében. A mama mindent elkövetett, hogy bizalmat ültessen belé a nagy, fehér állattal szemben. Aki egyébként jól nevelt volt és játékos, nem tudott óvatosságra intő méreteiről és pofájáról.

Azt mondhatnám, hogy irigyelni kezdtem a gyereket és az asszony férjét is szinte,